

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3629/2018
21.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Миломира Николића, председника већа, Добриле Страјина и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА, из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене ББ, из ..., чији је пуномоћник Зоран Прекајац, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 45/18 од 01.02.2018. године, у седници одржаној 21.06.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 45/18 од 01.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судске јединице у Кули П2 228/2017 од 22.12.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиле и: наложено туженој да се исели из породичне куће, која се налази у ..., у Ул. ... бр. ...; одређена мера заштите и туженој забрањено свако приближавање тужили на удаљености мањој од 500 метара и приступ у простор око места становања тужиле на удаљености мањој од 500 метара; одређена мера заштите и туженој забрањено да на било који начин узнемирава тужилу, да се суздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле; и констатовано да ће мере заштите од насиља у породици трајати једну годину од дана изрицања, а да се могу продужити све док не престану разлози због којих су одређене. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужили на име трошкова поступка плати 126.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 45/18 од 01.02.2018. године, ставом првим изреке, жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила ревизију из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, а тужена, иако се у ревизији позива на битне повреде одредаба парничног поступка, не указују ни на једну конкретну повреду која би могла бити основ за изјављивање ревизије по члану 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца (рођена ... године) је мајка тужене. Тужилца, осим тужене, има још једну ћерку. Парничне странке живе у заједничком домаћинству са супругом односно оцем ВВ. У дворишном делу породичне стамбене зграде налази се стамбени објект, који користи тужена, која је својим средствима учествовала у изградњи истог. Односи између парничних странака су се пореметили пре више година, због чега је сваки уобичајени и нормални контакт између парничних странака прекинут. Након пожара на породичној кући, тужена је својим средствима учествовала у санирању насталог оштећења и од родитеља је захтевала да потпишу писмено, којим би потврдили да је она извршила улагање у породично домаћинство вредности од 37.000 евра. Отац тужене је прихватио да потпише, док је тужилца одбила, што је погоршало односе између њих две. Тужилца је тужену називала погрдним именима, а тужена јој је говорила да треба да се лечи и да ће остати без ичега. Крајем 2016. године тужена је покућство, које је купила од својих средстава, пренела из породичне куће у стамбени објект. Нарушено здравствено стање тужилце се услед понашања тужене погоршало. Тужилца се више пута обраћала Центру за социјални рад у ... и Полицијској станици у Дана 09.03.2017. године дошло је до физичког сукоба између тужилце, тужене и ћерке тужилце односно сестре тужене, ГГ, након ког сукоба је тужилца боравила две недеље код ћерке ГГ, а потом око три месеца код сестре. Када је тужилца одлучила да се врати у породичну кућу, 19.06.2017. године, тужена јој је то онемогућила, јер није желела да откључа врата од куће. Тужилца је догађај пријавила полицији, која је изашла на лице места. Донета је наредба бр. 4/11 о привременом удаљавању тужене из стана у трајању од 48 сати, а мера је продужена решењем Основног суда у Врбасу, Судске јединице у Кули П2 НП-8/2017 од 20.06.2017. године за још 30 дана. Тужена је 13/14.07. 2017. године прекршила меру, тако што је ушла у предсобље породичне куће, због чега је против ње покренут прекршајни поступак, и правноснажном пресудом надлежног прекршајног суда Пр бр. 3233/17 од 14.07.2017. године осуђена због прекршаја из члана 36. став 1. Закона о спречавању насиља у породици и кажњена. Тужилца осећа велики притисак услед изложености психичком насиљу од стране тужене, не осећа се спокојно у свом дому, што утиче на њено већ угрожено здравствено стање. Тужена са оцем живи у кући своје тетке, очеве сестре. Брак између тужилце и ВВ, оца тужене је разведен.

Одлучујући о захтеву тужилце, а полазећи од утврђених чињеница, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су туженој, у складу са чланом 198. Породичног закона, изrekli одговарајуће мере заштите од насиља, правилно налазећи да је тужена извршила насиље у породици у смислу члана 197. Породичног закона.

Према члану 197. Породичног закона, насиље у породици јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, а насиљем у породици сматра се нарочито између осталог и вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Чланом 198. наведеног закона прописане су мере заштите од насиља, које суд може изрећи против члана породице који врши насиље.

По оцени Врховног касационог суда, описано понашање тужене представља насиље у породици, у смислу члана 197. став 1. и став 2. тачка 6. Породичног закона.

Наиме, у конкретном случају Врховни касациони суд налази да је правилно становиште нижестепених судова, да је насиље над тужиљом извршено од стране тужене и да се радњама тужене угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље. С тим у вези, правилно су нижестепени судови туженој одмерили и изrekli мере заштите од насиља и то издавањем налога за исељење из породичне куће и мере забране приближавања, приступа и даљег узнемиравања тужиље, све у складу са чланом 198. Породичног закона. Сврха законом прописаних мера заштите од насиља није само казна за учиниоца насиља у породици, оне имају и превентивно дејство, јер опомињу и упозоравају учиниоца на то какве га законске последице очекују за случај да убудуће понови своје дело, због чега делују и у циљу спречавања понављања насилничног понашања. Мере заштите морају бити ефикасне и сврсисходне, како би могле остварити свој циљ на плану превенције, како посебне тако и опште, а њихов крајњи циљ је заштита породице, као основне али и најзначајније заједнице људског друштва, како као целине тако и сваког њеног члана појединачно. Оне не штите само жртве насиља, већ и починиоце, јер их својим постојањем и деловањем осујећују у понављању таквог недозвољеног понашања и заштићују од поновног трпљења законских последица. За жртве породичног насиља ове мере заштите треба да буду такве да обезбеде мир, спокој и безбедност за одређени временски период, живот без страха од даљег насиља, ослобађање од траума и опоравак од задобијених повреда. Трајање изречених мера адекватно је тежини радњи предузетих од стране тужене и створеном ризику од могућих последица по интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље. Како су нижестепени судови управо то имали у виду приликом изрицања наведених мера заштите од насиља, то Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи ревизије тужене о погрешној примени материјалног права.

Са наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић